

دکتر مهدی گلشنی

عضو پیوسته فرهنگستان علوم

- متولد اصفهان، ۱۳۱۷

تحصیلات

- لیسانس فیزیک از دانشگاه تهران، ۱۳۳۹

- دکترای فیزیک از دانشگاه کالیفرنیا (برکلی - آمریکا)، ۱۳۴۸

مسئولیت‌های علمی - دانشگاهی

- عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی شریف (از ۱۳۴۹ تا کنون)، استاد دانشگاه صنعتی شریف (از ۱۳۶۴ تا کنون)

- عضو پیوسته فرهنگستان علوم (از ابتدای آن)، ورئیس گروه علوم پایه آن (از ۱۳۶۹ تا ۱۳۷۹)

- سرپرست گروه علوم پایه شورای عالی برنامه ریزی (از ۱۳۶۹ تا ۱۳۸۰)

- عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی (از ۱۳۷۵ تا کنون)

- رئیس دانشکده فیزیک دانشگاه صنعتی شریف (از ۱۳۵۲ تا ۱۳۵۴ و از ۱۳۶۶ تا ۱۳۶۸)

- معاون آموزشی و دانشجویی دانشگاه صنعتی شریف (از ۱۳۵۷ تا ۱۳۵۹)

- رئیس (و بنیانگذار) گروه فلسفه علم دانشگاه صنعتی شریف (از ۱۳۷۴ تا کنون)

- رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی (از ۱۳۷۲ تا ۱۳۸۷)

خدمات علمی - فرهنگی

- پایه‌گذاری گروه فلسفه علم دانشگاه صنعتی شریف (اولین نهادی که در ایران عهده‌دار تربیت دانشجو در رشته فلسفه علم است)

- فعلیت موثر در راهاندازی دوره دکترای فیزیک در دانشگاه صنعتی شریف (اولین دوره دکترای فیزیک در ایران)

- پایه‌گذاری تحقیقات در زمینه «فیزیک بنیادی» در ایران

- فعال کردن تحقیقات در زمینه‌های «علم و دین» و «فیزیک و فلسفه» در ایران

- مشارکت در برنامه‌ریزی و تأسیس مرکز تحقیقات فیزیک نظری و ریاضیات

- عضو مؤسس انجمن بین‌المللی علم و دین (کمبریج، انگلستان)
- مشاوره و مشارکت در پژوهه کنفرانس علم و جستجوی معنویت (۱۹۹۸- برکلی، آمریکا) که نقطه عطفی در تاریخ مناسبات علم و دین در غرب محسوب می‌شود
- راهاندازی نشریات نامه علم و دین، آفاق الحضارة الإسلامية و نامه علوم انسانی در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
- راهاندازی مرکز تحقیقات امام علی (ع)، پژوهشکده اقتصاد، گروه اندیشه سیاسی اسلام، گروه غرب‌شناسی، گروه مطالعات زنان، گروه علم و دین، گروه فلسفه برای کودکان، و دوره‌های دکترای تاریخ علم در تمدن اسلامی و دکترای فلسفه علم در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و دکترای فلسفه علم در دانشگاه صنعتی شریف

عضویت در جوامع علمی - فرهنگی

- عضو فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران
- عضو وابسته ارشد مرکز بین‌المللی فیزیک نظری در تریست ایتالیا (از ۱۳۶۹ تا ۱۳۷۴)
- عضو آکادمی علوم جهان اسلام (از ۱۳۸۱ تا کنون)
- عضو انجمن اروپائی علم و الهیات
- عضو انجمن استادان فیزیک آمریکا
- عضو مرکز الهیات و علوم طبیعی (برکلی، آمریکا)
- عضو موسس انجمن بین‌المللی علم و دین (کمبریج، انگلیس))
- انجمن فیزیک ایران
- انجمن فیزیک آمریکا
- انجمن مدرسان فیزیک آمریکا
- انجمن بین‌المللی علم و دین (کمبریج، انگلستان)
- انجمن فلسفه علم (میشیگان، آمریکا)
- انجمن اروپائی علم و الهیات
- انجمن مطالعه علمی دین (نیویورک، آمریکا)
- مرکز الهیات و علوم طبیعی (برکلی، آمریکا)
- مرکز بین‌المللی فیزیک نظری (تریست، ایتالیا)

- مرکز اسلام و علم (کانادا)

- مؤسسه تعامل الهیات با علم و تکنولوژی (میسوری، آمریکا)

- مؤسسه علم و دین میانکسوس (فیلادلفیا، آمریکا)، و ...

جوایز و عنایین افتخاری

- استاد نمونه دانشگاه صنعتی شریف

- استاد نمونه آموزش عالی کشور

- استاد ممتاز فیزیک دانشگاه صنعتی شریف

- استاد ممتاز دانشگاه صنعتی شریف

- جایزه تمپلتون برای درس علم و دین

- داور بین المللی جایزه علم و دین تمپلتون (بزرگترین جایزهٔ مالی در جهان در زمینه علم و دین)

- برندهٔ دو دورهٔ جایزهٔ کتاب سال ایران

- چهره ماندگار فیزیک ، سال ۱۳۸۱

- دریافت نشان درجهٔ یک دانش در مراسم بزرگداشت مشترک فرهنگستانها، به عنوان برگزیدهٔ

فرهنگستان علوم، ۱۳۸۸

- دریافت جایزه علامه طباطبائی، ۱۳۹۱

مسئولیت برگزاری کنفرانسها

- سمینار فلسفه و روش‌شناسی علوم تجربی (۱۳۶۹)

- کنگره بین المللی امام علی (ع) و عدالت، وحدت و امنیت (۱۳۷۹)

- کنفرانس توسعه دانش و فناوری (۱۳۸۳)

- کنگره ملی علوم انسانی: وضعیت امروز، چالشهای فردا (۱۳۸۵)

مشاور علمی نشریات

- American Journal of Islamic Social Sciences (چاپ آمریکا)

- Islam & Science (چاپ کانادا)

- Islamic Studies (چاپ پاکستان)

آثار

کتابهای فارسی:

- فیزیک (ترجمه کتاب هالیدی - رزینیک)، با همکاری مهندس مقبلی
- قرآن و علوم طبیعت
- تحلیلی از دیدگاههای فلسفی فیزیک دانان معاصر
- از علم سکولار تا علم دینی
- فیزیک امروز (ترجمه گزیده هایی از کتاب اوهانیان) با همکاری مهندس مقبلی
- علم و دین و معنویت در آستانه قرن بیست و یکم
- گزارش پژوهش ملی ایران و جهانی شدن ، با همکاری حجۃ الاسلام والمسلمین رضا غلامی
- علم ، دین و فلسفه

فصلی از یک کتاب:

- "بعد علمی امت اسلامی" ، مقالات نخستین کنفرانس اندیشه اسلامی ، سازمان تبلیغات تاسلامی، ۱۳۶۳
- "شناخت طبیعت از دیدگاه قرآن کریم " ، قرآن در آئینه اندیشه ها، سازمان تبلیغات تاسلامی، ۱۳۶۴
- "بعد علمی قرآن کریم" ، آیت حسن، زیر نظر دکتر مهدی گلشنی
- "اصل آنتروپیک و برهان نظم" ، شریعه خرد، زیر نظر علی اکبر رشداد
- "فیزیکدانان غربی و مساله خدا شناسی" ، کتاب سروش: غرب و غرب شناسی، انتشارات سروش، ۱۳۷۸
- "علم خداباورانه" ، چشم انداز خداباوری در قرن بیست و یکم، به اهتمام راسل استنارد، ترجمه بتول نجفی، ۱۳۸۱
- "جنیش نرم افزاری" ، علم اسلامی، دفتر نشر معارف، ۱۳۸۳
- "نردهان به سوی خداوند" ، نقش ایمان در علم ، به اهتمام مارک ریچاردسون و دیگران ، ترجمه بتول نجفی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۴

- " وسعت و عمق تفکر فیزیکی در قرن بیستم " ، استاد دکتر مهندس مهدی بهادری نژاد ، فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران ، ۱۳۸۴
- " بر خورد عمیق و فیلسوفانه استاد مطهری با علم جدید " ، حکمت مطهر ، ج ۱ ، دانشکده صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران ، ۱۳۸۶
- " نقش متافیزیک در ربط دادن علم به دین " ، مجموعه مقالات همايش بررسی متون و منابع حوزه های فلسفه، کلام، ادیان و عرفان ، ج ۴ ، انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی ، ۱۳۸۸
- " از دانش تا حکمت " ، شاخه های شوق : یادگار نامه بهاء الدین خرمشاهی ، ج ۲ ، نشر قطره ، ۱۳۸۶
- "نهضت نرم افزاری در علوم انسانی، علوم تجربی و علوم دینی" ، در آمدی بر آزاد اندیشه و نظریه پردازی در علوم دینی ، دفتر دوم ، مؤسسه بوستان کتاب ، ۱۳۸۷
- " زندگی از فیزیک تا متافیزیک" ، زندگی و بس ، به اهتمام کریم فیضی ، انتشارات اطلاعات ، ۱۳۸۸
- " چرا علوم انسانی در ایران محلی از اعراب ندارد؟ " ، مجموعه مقالات کنگره علوم انسانی ، جلد نهم ، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی ، ۱۳۹۰
- " سیاستگذاری علم و فناوری در کشور: فرصتها و چالشها " ، آن آفتاب خوبان : یادگار نامه شادروان دکتر محمود بروجردی ، انتشارات اطلاعات ، ۱۳۹۰
- " معرفت شناسی در مکتب امام صادق(ع) " ، مبانی و روش اندیشه علمی امام صادق (ع) ، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع) ، ۱۳۹۱
- " خواجه نصیرالدین طوسی ، دانشمند نمونه " ، مجموعه مقالات به مناسبت بزرگداشت مقام علمی استاد دکتر مهدی رجبعلی پور ، فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران ، ۱۳۹۱
- " فر هنگ دانشگاهی " ، رنج و گنج : ارج نامه دکتر زهره زرشناس ، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی ، ۱۳۹۲
- " فیزیک معاصر و فلسفه" ، سالک حکمت : ارج نامه استاد دکتر غلامرضا اعوانی ، مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران و انجمن حکمت و فلسفه ایران ، ۱۳۹۲

مقالات فارسی:

- ۱- "ضرورت توجه بیشتر به انقلاب فرهنگی" ، جمهوری اسلامی ، ۱۱ دیبهشت ۱۳۶۲
- ۲- "نقدی بر برنامه لیسانس فیزیک در نظام جدید" ، **مجله فیزیک**، ج ۱، شماره ۳، ۱۳۶۲
- ۳- "نقد و بررسی برنامه جدید فوق لیسانس فیزیک" ، **مجله فیزیک**، ج ۲، شماره ۲، ۱۳۶۳
- ۴- "نقش علم و صنعت در جامعه اسلامی" ، **نور علم** ، شماره هفتم، ۱۳۶۳
- ۵- "طبیعت شناسی از دیدگاه اینشتین" ، **مجله فیزیک**، ج ۳، شماره ۱، ۱۳۶۴
- ۶- "دیدگاه های معرفت شناختی بور" ، **مجله فیزیک**، ج ۳، شماره ۴، ۱۳۶۴
- ۷- "تأثیر بور از فلاسفه و علمای قرن نوزدهم" ، **مجله فیزیک**، ج ۵، شماره ۴، ۱۳۶۶
- ۸- "شصت سال با روابط عدم قطعیت" ، **مجله فیزیک**، ج ۷، شماره های ۱ و ۲، ۱۳۶۸
- ۹- "احیاء تفکر فلسفی در میان دانشمندان علوم تجربی" ، **فصلنامه سیاست علمی و پژوهشی**، سال اول، شماره پائیز و زمستان، ۱۳۷۰
- ۱۰- "فیزیک و متفاہیک" ، **کیهان فرهنگی** ، شماره ۷۶، مهر ۱۳۷۰
- ۱۱- "تبادل یا تهاجم فرهنگی؟ اولویت های ما در عصر حاضر" ، **کیهان فرهنگی**، سال هشتم، شماره ۷، دیماه ۱۳۷۰
- ۱۲- "به گردآگرد خود چندان که بینم" ، **کیهان فرهنگی** ، شماره ۹، آذر ۱۳۷۱
- ۱۳- "آیا معرض موج-ذرّه حل شده است؟" ، **مجله فیزیک**، ج ۱۰، شماره ۱، ۱۳۷۱
- ۱۴- "راههای همکاری حوزه و دانشگاه" ، **کیهان فرهنگی**، سال ۹، شماره ۹، آذر ۱۳۷۱
- ۱۵- "علم و دین" ، **کیهان فرهنگی**، سال ۱۰، شماره ۱۰، دیماه ۱۳۷۲
- ۱۶- "دو مشکل عمدی" ، **فرهنگ و دانش** ، سال اول ، شماره اول، پائیز ۱۳۷۳
- ۱۷- "مبانی فلسفی فیزیک جدید" ، **نامه فرهنگستان علوم**، شماره ۱، زمستان ۱۳۷۳
- ۱۸- "کل نگری و موجیت در فیزیک کوانتمی بوهم" ، **نامه فرهنگستان علوم**، شماره ۴، سال ۳، ۱۳۷۵
- ۱۹- "به یاد استاد عبدالسلام" ، **مجله فیزیک**، ج ۱۴، شماره های ۳ و ۴، ۱۳۷۵

- ۲۰- "فیزیک دانان غربی و مسأله خداباوری" ، **قبسات**، سال دوم، شماره اول، ۱۳۷۶
- ۲۱- "لزوم توجه به رابطه علم و دین" ، **نامه علم و دین**، سال ۱، شماره ۱، ۱۳۷۶
- ۲۲- "آیا علم دینی معنا دارد؟" ، **حوزه و دانشگاه**، سال پنجم، شماره شانزدهم و هفدهم، ۱۳۷۷
- ۲۳- "علم و جستجوی معنویت: نگرش یک مسلمان" ، **نامه علم و دین**، ترجمه فرشاد فرشته صنیعی، سال ۴، شماره های ۷ و ۸، ۱۳۷۹
- ۲۴- "گفتگوی علم و دین" ، **باز قاب اندیشه** ، شماره ۸ ، آبان ۱۳۷۹
- ۲۵- "علم و فلسفه" **علامه**، سال اول، شماره دوم، اردیبهشت ۱۳۷۹/اسفند ۱۳۸۰
- ۲۶- "برخورد عمیق و فیلسوفانه استاد مطهری با علم جدید" ، **نامه علم و دین** ، سال ۶ و ۷ ، شماره های ۱۴-۱۵
- ۲۷- "نقش متأفیزیک در ربط دادن علم به دین" ، **نامه علم و دین** ، سال ۷ و ۸ ، شماره های ۱۱-۲۴
- ۲۸- "جريان زیر زمینی ذهن" ، **باز قاب اندیشه** ، شماره ۶۵ ، شهریور ۱۳۸۴
- ۲۹- "وسعت و عمق تفکر فیزیکی در قرن بیستم" ، **باز قاب اندیشه** ، شماره ۶۶ ، مهر ۱۳۸۴
- ۳۰- "مبانی فلسفی فیزیک جدید" ، **باز قاب اندیشه** ، شماره ۶۱ دی ۱۳۸۵
- ۳۱- "چرا علوم انسانی؟" ، **نامه فرهنگستان** ، شماره ۳۲ ، زمستان ۱۳۸۵
- ۳۲- "باعینک فرهنگی به امور نگاه کنیم" ، **ماهnamه مهندسی فرهنگی** ، سال اول، شماره ۸ و ۹ ، اردیبهشت و خرداد ۱۳۸۶
- ۳۳- "مقصود ما از علم دینی-۱" ، **رشد آموزش معارف اسلامی** ، شماره ۷۵ ، پاییز ۱۳۸۷
- ۳۴- "مقصود ما از علم دینی-۲" ، **رشد آموزش معارف اسلامی** ، شماره ۷۶ ، تابستان ۱۳۸۸
- ۳۵- "علم آینده چهار چوبی جامعتر لازم دارد" ، **ذهن** ، شماره ۴۲ ، تابستان ۱۳۸۹
- ۳۶- "چرا علم دینی؟" ، **اسراء** ، شماره ۶ ، زمستان ۱۳۸۹
- ۳۷- "اشیاء کوانتمی: تعبیر سیگما برای مسأله اندازه گیری در مکانیک کوانتم" ، با همکاری دکتر علیرضا منصوری و دکتر امیر احسان کرباسی زاده، **متافیزیک**، پائیز و زمستان ۱۳۹۰

۳۸- " رهیافت وحدت گرایانه و مکانیک کوانتوم استاندارد" ، با همکاری دکتر سید هدایت سجادی و دکتر امیر احسان کرباسی زاده ، فلسفه علم ، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، بهار و تابستان ۱۳۹۱

۳۹- " آیا علم و دین به دو فرهنگ متفاوت تعلق دارند؟ " ، اسراء ، شماره ۱۰ ، زمستان ۱۳۹۰

۴۰- " پیش بینی ناپذیری سر نوشت جهان تند شونده " ، با همکاری دکتر محمود مختاری و دکتر صمد خاکشونیا ، فلسفه علم ، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، پائیز و زمستان ۱۳۹۱

۴۱- " نقد دو الگوی شریف و پیت از فناوری " ، با همکاری دکتر مصطفی تقی، بهبود مدیریت ، تابستان ۱۳۹۱

۴۲- "معیار نظریه های علمی" ، با همکاری دکتر سعید معصومی ، مطالعات معرفتی در دانشگاه اسلامی، پائیز ۱۳۹۲

۴۳- "جهانی سازی و فرهنگ در اندیشه متفکران عرب" ، با همکاری دکتر کامیار صداقت حسینی و آیت الله شیخ محمد علی تسخیری ، راهبرد فرهنگ ، پائیز ۱۳۹۲

۴۴- " استاد مطهری و نقش بنیادی فلسفه در ربط علم به دین ، تماشگه راز ، سال اول شماره چهارم ، زمستان ۱۳۹۱

كتابات عربي

- ۱- القرآن و معرفة الطبيعة (بيروت، دارالاوضواء)
- ۲- من العلم العلماني الى العلم الديني (بيروت، داراللهادي)
- ۳- هل العلم يستغني عن الدين (طهران، مؤسسة الهدي للنشر والتوزيع)
- ۴- حوارات العلم و الدين (بيروت ، مركز الحضارة لتنمية الفكر الاسلامي)

مقالات عربي:

- ۱- "البعد العلمي للامة الاسلامية" ، التوحيد، العدد الثالث، السنة الاولى، ۱۴۰۳
- ۲- "منهج معرفة الطبيعة في القرآن" ، التوحيد، العدد التاسع، السنة الثانية، ۱۴۰۴

- ٣- "البعد العلمي في القرآن الكريم" ، التوحيد، العدد الثاني و الثلاثون، السنة السادسة، جمادي الآخرة ١٤٠٨
- ٤- "دور العلم و الصناعة في المجتمع الإسلامي" ، التوحيد ، العدد الثالث عشر ، آذر ١٣٦٣
- ٥- "معرفة الطبيعة في المنطق القرآني" ، القسم الاول ، الثقافة الإسلامية ، العدد التاسع عشر، ذو القعدة - ذوالحجـة ١٤٠٨
- ٦- "معرفة الطبيعة في المنطق القرآني" ، القسم الثاني ، الثقافة الإسلامية ، العدد العشرون، محرم- صفر ١٤٠٩
- ٧- "أهمية الحياة المعنوية في المنظور القرآني" ، آفاق الحضارة الإسلامية ، العدد الاول، السنة الاولى، رجب ١٤١٧
- ٨- "أهمية العلوم الفيزيائية من منظور الإسلامي و الحاجة الي نهضة علميه في الامة الاسلامية" ، الفكر الإسلامي و الابداع العلمي، المجلد ٥ ، العدد الاول، مارس ١٩٩٥
- ٩- "علماء الفيزياء الغربيون و معرفة الله" ، آفاق الحضارة الإسلامية، العدد الثاني، السنة الاولى، محرم ١٤١٩
- ١٠- "من العلم الديني الى العلم العلماني" ، آفاق الحضارة الإسلامية ، العدد الرابع، السنة الثانية، جمادي الاولى ١٤٢٠
- ١١- "علاقة العلم و الدين في العالم المعاصر" ، آفاق الحضارة الإسلامية ، العدد الخامس، السنة الثالثة، ذي القعده ١٤٢٠
- ١٢- "ضرورة ادراك علاقة العلم بالدين" ، آفاق الحضارة الإسلامية ، العدد السادس، السنة الثالثة، رجب ١٤٢١
- ١٣- "العوامل المؤثرة في ازدهار العلم في الحضارة الإسلامية اللامعة" ، آفاق الحضارة الإسلامية، العدد السابع، السنة الرابعة، ذو الحجة ١٤٢١
- ١٤- "من العلم العلماني الى العلم الديني - الجامعة الإسلامية" ، آفاق الحضارة الإسلامية ، العدد الثامن، السنة الرابعة، رجب ١٤٢٢
- ١٥- "العلم و الدين و المعنويات في سُنة القرن الحادي و العشرين ميلادي" ، آفاق الحضارة الإسلامية ، العدد العاشر، السنة الخامسة، رجب ١٤٢٣
- ١٦- "دور العلوم الطبيعية في المجتمع، من الوجهة الإسلامية" ، آفاق الحضارة الإسلامية، العدد الحادي عشر، السنة السادسة، محرم الحرام ١٤٢٤
- ١٧- "مقابلة صحفية ... حول امكانية و كيفية علم الدين" ، آفاق الحضارة الإسلامية، العدد الثاني عشر، السنة السادسة، رجب ١٤٢٤
- ١٨- "العلم القدسي و العلم العلماني" ، آفاق الحضارة الإسلامية، العدد الثالث عشر ، السنة السابعة، محرم الحرام ١٤٢٥
- ١٩- "النظرة الفلسفية الائتية التي واجه بها الاستاذ المطهرى العلوم الحديثة" ، آفاق الحضارة الإسلامية، العدد الرابع عشر ، السنة السابعة، شعبان ١٤٢٥

- ٢٠ "دور المتأفِّيَّةِ في ربطِ العُلُمِ بِالدِّينِ" ، "آفاقُ الحضارةِ الْاسْلَامِيَّةِ" ، العددُ السادسُ عَشْرُ ، السَّنَةُ الثَّامِنَةُ، شَعْبَانُ ١٤٢٦
- ٢١ "لا انفصام للعلم عن الفلسفه" ، آفاقُ الحضارةِ الْاسْلَامِيَّةِ ، العددُ السَّابِعُ عَشْرُ ، ١٤٢٦
- ٢٢ - "السببية من المنظور الاسلامي" ، دراسات شرقية ، العددان ٢٣/٢٤ ، ٢٠٠٥
- ٢٣ - "فلسفة العلم في ضوء الرسالة المحمدية" ، آفاقُ الحضارةِ الْاسْلَامِيَّةِ ، العددُ الحادِيُّ وَعَشْرِينَ ، ١٤٢٩

فصلی از یک کتاب

١- "القرآن و العلوم الطبيعية" ، القرآن الكريم: علوم و آفاق (دمشق: المستشارية الثقافية للجمهورية الإسلامية الإيرانية، ١٩٩٤)

٢- "نهج معرفة الطبيعة في القرآن الكريم" ، مقالات المؤتمر الثاني للفكر الإسلامي في طهران ، المعاونية العلاقات الدولية في منظمة الاعلام الإسلامي ، ١٩٨٦

آثار به زبان انگلیسی:

Books

- ١- *The Holy Qur'an and the Science of Nature*, Global Publication, New York, ١٩٩٨
- ٢- *From Physics to Metaphysics*, Institute for Humanities and Cultural Studies, Tehran, ١٩٩٨
- ٣- *Can Science Dispense with Religion?*, ed., Institute for Humanities and Cultural Studies, third edition, Tehran, ٢٠٠٤
- ٤- *Issues in Islam and Science*, Institute for Humanities and Cultural Studies, Tehran, ٢٠٠٤

۵- *English translation of the first five Chapters of the Qur'an*, Islamic Propagation Organization, Tehran

Chapter of a Book

۱. "The Status of Physics in Iran ,”in **Physics Education in Asia**, ed. By S. Aidid et al. (Kuala – Lumpur: Malaysian Scientific Association, ۱۹۸۸), p. ۳۷
۲. "Philosophy of Science form the Qur'anic Perspective”, in **Towards Islamization of Disciplines**(USA : International Institute of Islamic Thought, ۱۹۸۹). p. ۷۱
۳. “The Sciences of Nature in an Islamic Perspective”, in **The Concept of Nature in Science and Theology** (SSHT۶/۱۹۹۸), ed. By N.H. Gregersen et al., Geneva: Labor et Fides, ۱۹۹۸, p. ۵۸
۴. “Direct Particle Quantum Interaction” (With A. Shojai), in **Contemporary Fundamental Physics**, ۱, Nova Science Publishers, ۱۹۹۸
۵. “Ways of Understanding Nature”, in **The Interplay Between Scientific Theological Worldviews** (SSTH۶/۱۹۹۸), ed. By N.H. Gregersen et al., Geneva: Labor et Fides, ۱۹۹۹, p. ۱۸۷
۶. “Theistic Science”, in **God for the Twenty First Century**, USA: John Templeton Foundation, ۲۰۰۰, p. ۱۹۲
۷. “ Priorities of Science in the Islamic Polity,” in **Science and Technology Education for Development in the Islamic World**, (Amman, Jordan : Islamic Academy of Sciences, ۲۰۰۰), p. ۸۷.
۸. “Have Physicists Been Able to Dispense with Philosophy?”, in **Recent Advances in Relativity Theory**, ed. By M.C. Duffy & M. Wegner, Palm Harbor, FL.: Hadronic Press, ۲۰۰۱, p. ۹۰
۹. “The Ladder to God”, in **Faith in Science: Scientific Search for Truth**, ed. By W.M. Richardson & G. Slack, London, Routhledge, Fall ۲۰۰۱, p. ۱۲۰

١٠. "Causality in the Islamic Outlook and in Modern Physics", in *Studies in Science & Theology* edited by N. H. Gregersen et. al., Aarhus , Denmark: University of Aarhus , ٢٠٠٢, p. ١٨٥.
١١. "Creation in the Islamic Outlook", in *God, Life and Cosmos: Christian and Islamic Perspectives*, ed. by Ted Peters et. al. , London: Ashgate Pub. , ٢٠٠٢, p. ٢٢٣
١٢. " Sacred Science vs. Secular Science" , in *Science and Religion in a Post-Colonial World*, ed. By Zainal Abidin Bagir, Adelaide, AFT Press, ٢٠٠٤, p. ٧٧.
١٣. " Future Science Needs a more Comprehensive Framework," in *Energy for Sustainable development and Science for the Future of the Islamic World and Humanity* (Amman , Jordan: Islamic World Academy of Sciences, ٢٠٠٦),p. ٣٨١.
١٤. " The Nature of Knowledge in Science and Religion," in *Studies in Science & Theology* edited by Dirk Evers, Antje Jackelene , and Taede A. Smedes , Germany: Forum Scientiarum , ٢٠١٠, p. ١٣٣.
١٥. "Quantum Theory, Causality, and Islamic Thought," in *The Routledge Companion to Religion and Science*, edited by James W. Haag et al., London: Routledge, ٢٠١٢, p. ١٧٩.
١٦. " Natural Religion: An Islamic Perspective," in *Studies in Science & Theology* edited by Dirk Evers, Michael Fuller, Antje Jackelene , and Taede A. Smedes , Germany: Forum Scientiarum , ٢٠١٢, p. ٥٧.
١٧. " Metaphysics as the Bridge Between Science and Religion," in *Proceedings of the International Congress of The World Philosophy Day ٢٠١٠*, edited by Gholamreza Aavani & Shahin Aavani, Tehran: Iranian Institute of Philosophy, ٢٠١٣, p. ١٧٧.
١٨. " The Rise and Decline of Science in the Muslim World," in *Science, Technology and Innovation for Sustainable Development in the Islamic World:*

The Policies and Politics Rapprochement (Amman , Jordan: Islamic World Academy of Sciences, ٢٠١٣),p. ٣٢٣.

Physics Articles

١. Golshani, M., "Excitation of Highly Ionized Atoms by Electron Impact," *Physical Review A*, ٥, No. ٩, ١٩٧٠, p. ١
٢. Golshani, M., "Weinberg's Angle from Elastic and Quasi Elastic Scattering of Neutrinos and Antineutrions of Nucleons," *Il Nuovo Cimento*, ٣٩, No. ١, ١٩٩٧, p. ١٢.
٣. Golshani,M., "A Vector Like Gauge Theory of Weak and Electromagnetic Interactions with $SU(2) \times U(1)$ Symmetry," **Univ. of Pennsylvania Preprint-1975 T, 1977**
٤. Langacher,P., Segre,G., Golshani, M., "Gauge Theory of Weak and Electromagnetic Interactions with $SU(2) \& U(1)$, Symmetry," *physical Rev. B*, ١٧, No. ٥, ١٩٧٨, P. ١٤٠٢
٥. Shojai,A., Golshani,M., "On the Position Operator for Massless Particles," *Annales de la Foundation Louis de Broglie*, ٢٢, No. ٤, ١٩٩٧, P. ٣٧٣
٦. Rajabi,A., "A Quranic Potential for Nucleonic Quarks," *Journal of Science, I.R.*, ٩, No. ١, Winter ١٩٩٨, p. ٦٣
٧. Shojai, A., Golshani,M., "Is Superluminal Motion Observable in Relativistic Bohm's Theory (with A. Shojai)," *Annales de la Foundation Louis de Broglie*, ٢٣, No. ٢, ١٩٩٨, p. ٨١

۴. Abolhasani, M., Golshani ,M., "Bohmian Time Versus Probabilistic Time ,"
Acta Physica Polonica B, ۲۹, ۱۹۹۸
۵. Shojai,F., Golshani,M., "On the Geometrization of Bohmian Mechanics: A New Approach to Quantum Gravity ,"**International J. of Modern Physics A**, ۱۳, No. ۴, ۱۹۹۸, p. ۷۷
۶. Shojai,F., Golshani,M., "On the General Covariance in Bohmian Quantum Gravity ,"**International J. of Modern Physics A**, ۱۳, No. ۱۳, ۱۹۹۸, p. ۲۱۲۵
۷. Shojai,F.,Shojai,A., Golshani,M., "Conformal Transformations and Quantum Gravity," **Modern Phys. Letters A**, ۱۳, No. ۳۴, ۱۹۹۸, P. ۲۷۲۵
۸. Shojai,F.,Shojai,A., Golshani,M., "Scalar- Tensor Theories and Quantum Gravity," **Modern Phys. Letters A**, ۱۳, No. ۳۶, ۱۹۹۸, p. ۲۹۱۵
۹. Shojai,A.,Shojai,F., Golshani, M., "Non- Local Effects in Quantum Gravity," **Modern Physics Letters A**, ۱۳, No. ۳۷, ۱۹۹۸, p. ۲۹۶۵.
۱۰. Abolhasani, M., Golshani ,M., "Born's Principle, Action- Reaction Problem and Arrow of Time ,"**Foundation of Physics Letters**, ۱۲, No. ۳, ۱۹۹۹, p. ۲۹۹
۱۱. Motavali,H., Salehi,H., Golshani,M., "Conformal Invariance and Wave-Particle Duality," **Modern Physics Letters A**, ۱۴, No. ۳۶, ۱۹۹۹, p. ۲۴۸۱.
۱۲. Motavali,H., Salehi,H., Golshani,M., "Conformal Invariance and Quantum Aspects of Matter," **International Journal of Modern Physics Letters A**, ۱۵, No. ۷, ۲۰۰۰, p. ۹۸۳
۱۳. Abolhasani, M., Golshani ,M., "Tunneling Times in the Copenhagen Interpretation of Quantum Mechanics," **Physical Review A**, ۵۲, ۲۰۰۰, p. ۰۱۲۱۰۶-

۱۴. Golshani,M., Ahhavan,O., "Bohmian Predictaion about a Two Double slit Experiment and its Disagreement with Standard Quantum Mechanics ,"*J. Phys. A: Math. Gen.*, ۳۴, ۲۰۰۱, p. ۵۲۵۹
۱۵. Golshani,M., Fahmi,A., "Is Bell's Locality Condition Necessary for Derivation of Bell's Inequality?," *Annales de la Foundation Louis de Broglie*, ۲۶, No. ۴, ۲۰۰۱, p. ۱۳۵
۱۶. Motavali,H., Golshani,M., "Exact Solutions for Cosmological Models with a Scalar Field ,"*International Journal of Modern Physics A*, ۱۷, No. ۲, ۲۰۰۲, p. ۳۷۵
۱۷. Shafiee,A.,Golshani,M., "On the Significance of Bell's Locality Condition ,"*Annales de la Foundation Louis de Broglie*, ۲۷, No. ۱, ۲۰۰۲, p. ۱۰۱
۱۸. Shafiee,A.,Golshani,M., "Bell's Theorem and Chemical Potential ,"*J. Phys. A: Math. Gen.*, ۳۵, ۲۰۰۲, p. ۱۰۱
۱۹. Fahmi, A., Golshani, M., "Locality, Bell's Inequality and the GHZ Theorem," *Physics Lett. A*, ۳۰۶, ۲۰۰۳, p. ۲۵۹
۲۰. Abolhasani, M., Golshani, M., "The Path Integral Approach in the Frame Work of Causal Interpretation," *Annales de la Fondation Louis de Broglie*, ۲۸, No. ۱, ۲۰۰۳, p. ۱
۲۱. Akhavan, O., Golshani, M. "Quantum Dense Coding by Spatial State Entanglement," *Physics Lett. A*, ۳۱۳, ۲۰۰۳, p. ۲۶۱
۲۲. Shafiee, A., Golshani, M., "Single-Particle Bell-Type Inequality," *Annales de la Louis de Broglie*, ۲۸, ۲۰۰۳,PP. ۱۰۵-۱۱۸.
۲۳. Akhavan, O., Golshani, M., "Comment on 'Experimental Realization of a First Test of de Broglie-Bohm Theory'," *J. of Physics B: At. Mol. Opt. Phys.*, ۳۷, ۲۰۰۴, P. ۳۷۷۷.

۲۸. Abolhasani, M., Golshani, M., "Localizability and Quantum Behavior," *Annales de la Fondation Louis de Broglie*, ۲۹, No. ۳, ۲۰۰۴, P. ۳۵۳.
۲۹. Shafiee, A., Golshani, M., "Complete Correlation, Detection Loophole and Bell's Theorem," *Fortschr. Phys.*, ۵۳, No. ۱, ۲۰۰۵, P. ۱۰۵.
۳۰. Akhavan, O., Golshani, M., "Spatial Bell State Measurement of Two Particles," *Int. J. of Quantum Information*, ۳, No. ۱, ۲۰۰۵, P. ۸۷.
۳۱. Shafiee, A., Golshani, M., "On the Relevance of Fair Sampling Assumption in the Recent Bell Photonic Experiments," *Journal of Modern Optics*, ۵۲, No. ۱۰, ۱۰ July ۲۰۰۵, P. ۱۴۰۵.
۳۲. Shafiee, A., Jafar-Aghdami , Golshani,M., " A critique of Mohrhoff's interpretation of quantum mechanics, " *Studies in History and Philosophy of Science*, Part B ۳۷ (۲), ۲۰۰۶,PP. ۳۱۶-۳۲۹.
۳۳. Akhavan, O., Rezakhani,A.T., Golshani, M. , “ A Scheme for Spatial Wave Function Teleportation in Three Dimensions,” *International Journal of Quantum Information* , Vol. ۴ , No. ۵, ۲۰۰۶, P. ۷۸۱-۷۹۰.
۳۴. Fahmi , A., Golshani , M., “ Transition of d-level Quantum Systems through Quantum Channels with Correlated Noise,” *Physical Review A*, Vol. ۷۵ , ۲۰۰۷, ۰۴۲۳۰۱-۱.
۳۵. Shafiee , A. Maleeh, R., Golshani, M. , “Common Cause and Contextual realization of Bell correlation ,” *Annals of Physics*, Vol. ۳۲۳, ۲۰۰۸, PP. ۴۲۳-۴۴۳.
۳۶. Fahmi , A., Golshani , M., “ Comment on ‘Quantum Key Distribution in the Holevo Limit,’ ” *Physical Review Letters*, Vol. ۱۰۰ , ۲۰۰۸, ۰۱۸۹۰۱-۱.
۳۷. Mousavi , S.V., Golshani, M., “Bohmian Approach to Spin-dependent Time of Arrival for particles in a Uniform field and for Particles Passing through a Barrier ,” *J. Phys. A: Math. Theor*, ۴۱, ۲۰۰۸, ۳۷۵۳۰۴ (۱۲pp).

۳۸. Mousavi , S.V., Golshani, M., “Interaction of a Two-level Atom with a Classical Field in the Context of Bohmian Mechanics,” *Phys. Scr.* ,۷۸ ,۲۰۰۸, ۰۳۰۰۷ (۶pp).
۳۹. Atigh,M., Karamian, M., Golshani,M., “A New Way for the Extension of Quantum Theory: Non-Bohmian Quantum Potentials,” *Found Phys.* ,۳۹,۲۰۰۹, PP. ۳۳–۴۴.
۴۰. Atigh,M., Karamian, M., Golshani, M., “A Quasi-Newtonian Approach to Bohmian Mechanics I: Quantum Potential,” *Annales de la Fondation Louis de Broglie*, ۴۴, No. ۱,۲۰۰۹, P. ۵۷.
۴۱. Atigh,M., Karamian, M., Golshani, M., “A Quasi-Newtonian Approach to Bohmian Mechanics II: Quantum Potential,” *Annales de la Fondation Louis de Broglie*, ۴۴, No. ۲,۲۰۱۰.
۴۲. Yousefi Koupaei , J. , Golshani,M., “ A Quasi-Bohmian Approach for a Homogeneous Spherical Solid Body Based on Its Geometric Structure,” *Journal of Mathematical Physics*, ۵۴, ۱۲۲۱۰۷, ۲۰۱۳.

Science and Theology

۱. The Scientific Dimension of the Quran, *Al- Tawhid*, Vol. V, No. ۱, ۱۴۰۸.
۲. “Philosophy of Science: A Quranic Perspective”, *Al- Tawhid*, Vol, II, No. ۱, ۱۹۸۴
۳. “The Scientific Dimension of the Quran,” *Al-Tawhid*, Vol. V, No. ۱, ۱۹۸۷
۴. “The Significance of Physical Sciences in Islamic Outlook and the Need for a Renaissance in Islamic Polity,” *Islamic Thought and Creativity*, Vol. ۵, No. ۱, ۱۹۹۴, P. ۷۳.
۵. “God, and Contemporary Physicists,” *Islamic Thought and Scientific Creativity*, Vol. ۶, No. ۱, ۱۹۹۵, p. ۷
۶. “The Significance of the Spiritual Life from the Quranic Outlook,” *Islamic Thought and Scientific Creativity*, Vol. ۷, No. ۱, ۱۹۹۶.

- v. "How I Understand the Study of Science as a Muslim?," *CTNS Bulletin*, 17, 4, Fall 1977, P. 6.
- vi. "Science and the Spiritual Quest: A Muslim Perspective," *Science and Spirit*, Vol. 1, No. 5, Dec. 1998, p. 4.
- vii. "How to Make Sense of ' Islamic Science'?", *American Journal of Islamic Social Sciences*, 17, Fall 1999, p. 1.
- viii. Islam and Sciences of Nature: Some Fundamental Questions," *Islamic Studies*, 39, Winter 1999, No. 4, P. 597.
- ix. "Does Science Offer Evidence of a Transcendental Reality and Purpose?," *Islam & Science*, 1, No. 1, 2003, p. 45
- x. "Values and Ethical Issues in Science and Technology: a Muslim Perspective," *Islamic Studies*, 42, No. 2, Summer 2003, p. 317
- xi. "Mutahhari's Encounter with Modern Science," *Islamic Studies*, 43, No. 2, Summer 2004, p. 293.
- xii. "Some Important Questions Concerning the Relationship between Science and Religion," *Islam & Science*, 4, No. 1, Summer 2005, p. 63
- xiii. "Comment on ' A Religiously Partisan Science,'" *Theology and Science*, 4, March 2005, p. 88
- xiv. " From Knowledge to Wisdom: A Qur'anic Perspective, " *Islamic Studies*, 44 , No. 1, Spring 2005, p. 5.
- xv. "Science for Humanity: An Islamic Perspective," *Islam & Science*, Vol. 5, No 2, 2007, p. 179.
- xvi. "Do Science and Religion Belong to Two Different Cultures?," *Al-Mustafa Journal of Islamic Studies*, Vol. 1, NO 3, 2012, p. 65.

